

Izješće s konferencije projekta IMPALA – o utjecaju osiguravanja kvalitete

u Barceloni sam sudjelovala na konferenciji projekta IMPALA koji se bavi vrednovanjem utjecaja vanjskog osiguravanja kvalitete. Više informacija je dostupno na

<https://www.evalag.de/international/wirkungsanalyse/public-events/international-final-conference/>. Prezentacije su dostupne na <https://www.evalag.de/international/wirkungsanalyse/public-events/>.

Ideja projekta je bila da se upitnicima ispita stanje na nekoj instituciji prije, za vrijeme i nakon vrednovanja, iz čega je proizašlo niz studija slučaja (prezentacije) koje su zanimljive prvenstveno kao vrlo detaljan uvid u tuđe procese VOK i svakako preporučam detaljnije proučavanje. Radna definicija 'utjecaja' su 'dugoročne posljedice'.

Metoda ispitivanja je bila upitnik – opći je konsenzus da je to loša metoda, ne toliko zbog problema s uzorkom koliko zbog činjenice da najveći broj ispitanika ne zna ništa o VOK pa tako nije ni u mogućnosti procijeniti što je konkretni proces uzrokovao. Svi se slažu da bi puno bolja metoda bila intervju s ljudima koji izravno sudjeluju u procesima VOK i druge kvalitativne metode. Pokazuje se da najvidljivije posljedice imaju dvije stvari – na dalekom prvom mjestu je izrada samoanalize tijekom koje VU obično pokrene niz izmjena, a na drugom mjestu je provedba preporuka iz VOK. Pritom je važno uočiti da poboljšanja provodi samo IOK. Zadovoljstvo VU-a nekim procesom VOK je u potpunosti uvjetovano odlukom. Ukoliko 'prođu', bit će zadovoljni, ne prođu li, neće. Finci su si stavili utjecaj u misiju i sad ga predano mjere, i zasad uviđaju da zbog toga ništa od procjene utjecaja kod procesa koji imaju puno negativnih odluka. PRVI procesi VOK koje prođe neki program ili institucija imaju velik utjecaj jer odrede način na koje će samo VU organizirati vlastite procese IOK koji onda prolaze samo manje izmjene kako se sustav VOK mijenja. Tako npr. bivša britanska veleučilišta danas imaju sustave IOK organizirane prema preporukama agencije koja je bila zadužena za njih, iako su već 20ak godina oni sveučilišta i vrednuje ih druga agencija, QAA. Odnosno, veći utjecaj ima činjenica da agencija i postupci postoje, nego ijedan konkretan postupak obuhvaćen ovim projektom; uvođenje VOK ima utjecaj kao socijalna inovacija (u načinu rada), ne kao redovan proces. Utjecaj agencije se može mjeriti samo na razini cijelog sustava a nikako na razini jednog programa ili institucije – zato su toliko bitne 'system wide analyses'. Agencija bi morala moći pokazati pozitivne posljedice svog rada na toj razini (kod nas je to sigurno smanjenje broja novih privatnih institucija).

Umjesto zadovoljstva, treba ispitivati student engagement – koliko vremena provode komunicirajući s nastavnicima, čitajući, pišući itd. Čini mi se da je veza T&L s VOK ok obrađena u <https://books.google.hr/books?id=DuYrLpeLuCQC&lpg=PR7&ots=FWwKJS4SFY&dq=usa%20teac%20survey&hl=hr&pg=PR8#v=onepage&q=usa%20teac%20survey&f=false>. Kad je riječ o samim upitnicima, kao temeljni udžbenik svi spominju Pascarellu i Terenzinija, How college affects students. Također, svijetu VOK možda fali doticaj s novim spoznajama iz psihologije i teorije organizacije.

Projekt „Unapređenje sustava osiguravanja i unapređenja kvalitete visokog obrazovanja“ sufinancirala je Europska unija u okviru operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali iz Europskoga socijalnog fonda.

Sadržaj ovoga dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

Ukratko druge vijesti od kolega:

- Englezi su uvjerali svoje ustanove da rade Research Assessment Exercise NE jer misle da im je znanost loša nego kao način da uvjere vladu i javnost da da više novaca znanstvenicima, i uvijek svoje procese VOK 'reklamiraju' u tom kontekstu.
- Ispada da kad VO dobije izvješće, fokus bude na pozitivnim stvarima – većina aktera već pri čitanju izvješća zanemaruje negativne stvari i smatra ih manje važnima!
- Svjetska iskustva pokazuju da kad agencija negativno vrednuje općepriznatu instituciju (kao što je kod nas UNIZG, a Englezima OxBridge na primjer) to se na kraju negativno odrazi na agenciju, a ne samo VU!
- Ustvrdeno je da je razlika između upravljanja kvalitetom i osiguravanja kvalitete (management – assurance) ta da je prvo aktivnost a drugo njen cilj.
- Rumunji imaju 62 pravna fakulteta, većinom privatna – 5 puta više stanovnika od nas, 15 puta više pravnih fakulteta :)
- Poljaci, Slovenci i ekipa su pri kraju sa svojim projektom koji je ciljao poboljšati IOK – <http://www.eiqas.com/>.
- Par govornika se prisjetilo EUA-inog projekta o kulturi kvalitete; podsjećam stoga na jednu od studija iz tog projekta, autor Vettori http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/Examining_Quality_Culture_EQC_Part_III.pdf?sfvrsn=2